

Aktiivinen tuki pitkittyneessä poikkeustilanteessa

Ohjeita ja ajatuksia HR:lle

1 Aktiivisen tuen toimintatapa

2 Aktiivinen tuki poikkeustilanteessa

3 Varhainen tuki poikkeustilanteessa

4 Tehostettu tuki ja paluun tuki

5 Varautuminen poikkeustilanteen jälkeiseen aikaan

6 Lisätietoa ja ohjeita henkilöstöhallinnolle

Aktiivisen tuen toimintatapa

Aktiivisen tuen toimintatapa

Työkyvystä huolehtiminen ja työkykyjohtaminen korostuvat poikkeustilanteessa.

Esimiehet tarvitsevat yksinkertaiset ja helposti saatavilla olevat ohjeet huolehtiakseen henkilöstön työkyvystä ja työturvallisuudesta.

Aktiivisen tuen toimintatapa on esimiehen, työntekijän ja koko työyhteisön työkalu sujuvan työn varmistamiseksi.

Aktiivisen tuen toimintatapa antaa myös poikkeustilanteessa pohjan henkilöstön työkyvyn varmistamiselle.

Poikkeustilanteessa on hyvä käyttää olemassa olevia toimintatapoja, jotka toivottavasti ovat jo ennakkoon tuttuja esimiehille.

Aktiivisen tuen kokonaisuus

Varhainen tuki

Varhaisen tuen edistävä näkökulma: ennakoidaan ja edistetään työntekijän ja työyhteisön hyvinvointia.

Varhaisen tuen reagoiva näkökulma: reagoidaan, kun huoli herää.

Tehostettu tuki

Tehostetun tuen toimenpiteillä varmistetaan sujuva työssä jatkaminen. Ratkaisuja voidaan hakea verkostoyhteistyön avulla.

Paluun tuki

Paluun tuen toimenpiteillä tuetaan työntekijää poissaolon aikana sekä varmistetaan sujuva työhön palaaminen.

Työterveysyhteistyö

Työterveyshuollolla on tärkeä rooli aktiivisen tuen kaikissa vaiheissa.

Aktiivinen tuki poikkeustilanteessa

Aktiivinen tuki poikkeustilanteessa

**Huolehdi
yhtenäisestä ja
yksinkertaisesta
viestinnästä.**

**Tiivistä yhteistyötä
työterveyshuollon
ja HR:n välillä.**

Toimintatapojen tulisi perustua organisaation omaan aktiivisen tuen toimintamalliin, jonka käyttämiseen esimiehiä tulisi kannustaa.

Poikkeustilanteen jälkeen aktiivisen tuen toimintamallia on hyvä tarkastella kriittisesti ja miettiä, mitä tarpeita poikkeustila toi sen päivittämiseksi.

HR:n tuki esimiehille voi olla selkeiden ohjeiden lisäksi käytännössä esim.

HR:n päivystävä puhelin.

HR-info päivittäin, poikkeustilanteen päivitys ja kokemusten jakaminen.

Tarkistuslistat esim. minkälaisiin merkkeihin työntekijän toiminnassa tulee reagoida.

**Aktiivinen tuki
poikkeustilanteessa**

**Kartoita riskiryhmässä olevat
työntekijät, mahdolliset
työjärjestelyt ja tuki, esim.
työkykyriskin itsearviointi ja
työterveyshuollon
etävastaanotto.**

**Arvioi riskit ja tuen tarve myös
niissä työtehtävissä, joissa ei
tehdä suoraan
tartuntavaarallista työtä.**

**Hyödynnä työsuojelutoimijoita
riskinarvioinneissa esimiesten ja
työntekijöiden tukena.**

**Huolehdi
esimiesten
jaksamisesta, mm.**

Työterveyshuollon tuki
esimiehille.

Työnohjaus
ennakoivana tukena.

Esimiesten
vertaistuki.

Varhainen tuki poikkeustilanteessa

Ennakoivat ja edistävät toimet

Rekrytointi ja perehdyttäminen

Perehdytä työtehtäviin ja varmista riittävä osaaminen.

Varmista työturvallisuus ja työntekijän osaaminen turvallisista työtavoista.

Hyödynnä työsuojeluvaltuutettujen osaaminen.

Päivittäisjohtaminen

Luo toimintatapoja poikkeusolojen läsnäololle, huolen kuulemiselle, jakamiselle ja pidä yllä luottamusta.

Poikkeustilanteessa on erityisen tärkeää ymmärtää ihmisten erilaisia reagoititapoja. Ota käyttöön tarvittaessa ennakoivat tukitoimet kuten työnohjaus, työterveyshuollon palvelut ja työsuojelu.

Toiminnan suunnittelu

Päivitä työpaikan toimintasuunnitelma poikkeusoloihin. Tee tarvittavat työjärjestelyt ja työtehtävien uudelleen organisointi.

Varmista työntekijöiden osaaminen ja osaamisen hyödyntäminen.

Huomioi toiminnan suunnittelussa koko työyhteisön toiminta ja työyhteisön tukikeinot.

Reagoivat toimet

Pidä puuttumisen ja puheeksi oton kynnyks matalalla

Ota käyttöön matalan kynnyksen apu esim. työterveyshuolto tai ulkopuolinen palveluntuottaja.

Hiljaiset signaalit ja lyhytaikaiset poissaolot

Tee tarkistuslistat hiljaisiin signaaleihin.

Muista työyhteisön tukikeinot.

Seuranta ja tilanteen uudelleen arviointi

Älä unohda jälkihoitoa!

Poikkeustilanteen loputtua varaa aikaa keskustelulle ja arvioi tarve työkyvyn tuen toimenpiteille.

Tehostettu tuki ja paluun tuki

**Poikkeustilanteessakin
tehostetuille työkyvyn
tukitoimille on tarvetta**

**Varmista jo
alkaneiden ns.
tehostetun tuen
prosessien
jatkuuus myös
poikkeustilanteessa.**

**Yhteydenpidon
merkitys
poissaolevaan
työntekijään
korostuu
poikkeustilanteessa.**

Vastuu
yhteydenpidosta
edelleen esimiehellä.
Mieti myös
työterveyshuollon
roolia
yhteydenpidossa.

**Seuraa
ammattillisen
kuntoutuksen
prosessissa olevia.**
Sovi seurannasta
työntekijän ja
työterveyshuollon
kanssa, jos esim.
työkokeilu ei
pääsekään alkamaan.

**Huomioi
osatyökykyisten
yksilöllisten
työjärjestelyt ja
työaikamuodot
myös
poikkeusoloissa.**

Tehostettu tuki ja paluun tuki

Varmista, että esimiehet tuntevat ja osaavat käyttää eri tukikeinoja. Tarjoa riittävä tuki keinojen hyödyntämiseen.

Poikkeustilanne haastaa työterveyshuollon kehittämään ja muuttamaan toimintatapoja:

Etäpalvelut työntekijöille, esimiehille ja työyhteisöille.

Verkstoneuvottelut mahdollisesti etäpalveluna.

Verkossa toteuttavat ryhmävastaanotot henkisen hyvinvoinnin tukena.

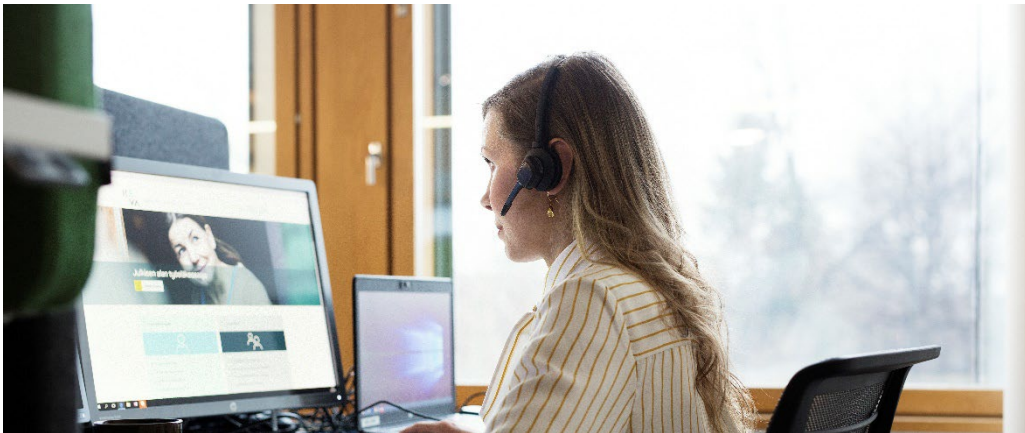

**Ennakointi ja varautuminen
poikkeustilanteen jälkeiseen
aikaan**

Paluuta normaalitilanteeseen olisi hyvä valmistella heti kun resurssit sen mahdollistavat

Keinona voi olla esim. toipumissuunnitelman laadinta.

Ennakoinnissa olisi hyvä kiinnittää huomiota ainakin:

1 Poikkeustilanteen takia tekemättä jääneeseen työhön.

Miten tekemättä jäänyt työ saadaan tehtyä niin, ettei henkilöstö kuormitu?

2 Jälkihoitoon.

Normaaliarkeen palaaminen ei voi tapahtua ilman poikkeustilanteen käsittelyä.

Ihmisten erilaiset reagoitavat voivat tulla esiin vasta kriisin loppuessa.

Laadi esimiehille selkeät ohjeet, miten jälkihoito toteutetaan ja mitä toimenpiteitä esimiehiltä odotetaan. Esimiehiä ei tule jättää yksin miettimään keinoja.

Ota jälkihoitoon avuksi työterveyshuolto, työsuojelu ja mahdolliset ulkopuoliset palveluntuottajat. Kuuntele myös työntekijöiden ja esimiesten kokemuksia ja ideoita.

**Aktiivisen tuen toimintamallin
päivitys ja osaamisen
kehittäminen**

**Osaamisen hyödyntäminen ja osaamisen
kehittyminen**

Poikkeustilanteen aikana osaamista on vahvistettu,
miten tämä osaaminen hyödynnetään jatkossa?

**Nostiko poikkeustilanne esiin
tarpeita mallin päivitykselle?**

**Oliko mallissa esim. riittävästi
huomioitu toimintatavat huolen
kuulemiselle?**

**Mitä poikkeustilanne opetti,
mitkä toimintatavat jäivät
käyttöön?**

**Poikkeustilanteen aikana käyttöön otetut
uudenlaiset käytännöt ja toimintatavat.**

**Eri yhteistyötahot, jotka ovat toimineet
saumattomasti poikkeustilanteen aikana.**

**Joustavat työjärjestelyt ja toimivat
etätyökäytännöt.**

**Toimivat tehtäväkuvien muutokset ja
työntekijöiden siirtymiset työtehtävästä tai
yksiköstä toiseen.**

**Poikkeustilanteessa rakentuneen
työterveysyhteistyön ja
työterveyshuollon
toimintamuotojen arviointi ja
hyödyntäminen**

**Miten työterveysyhteistyössä toteutetaan
jälkihoitoa ja miten työterveyshuolto huomioi
sen omassa toiminnassaan?**

**Miten yhteistyö on muuttunut tai
kehittynyt poikkeustilanteen
aikana?**

**Mitä yhteistyötapoja kannattaa
hyödyntää myös jatkossa? Entä
mikä ei toiminut?**

**Löytyikö poikkeustilanteessa
muita toimintatapoja, joita
voidaan hyödyntää jatkossakin?**

Lisätietoa ja ohjeita henkilöstöhallinnolle

Ota yhteys omaan asiakaspäällikköösi tai Kevan työelämäasiantuntijoihin (yhteystiedot työnantajan verkkopalvelussa).

[Tukea henkilöstöhallinnolle Oppimisympäristöstä.](#)

[Opas: Johda henkilöstön työkykyä poikkeustilanteessa - ohjeita esimiehille](#)

[Työturvallisuuskeskuksen ohjeita ja tietoa työpaikkojen korona-arkeen](#)

[Työterveyslaitoksen ohjeita työpaikoille koronavirusepidemian ehkäisyyn](#)

**Voimia ja
terveyttä.**

